
DEKLINABIDEAK

Las declinaciones vascas

1

En el idioma Vasco (Euskara), existen 16 casos, cada uno señalando la función gramatical de la palabra en la frase. Se encuentran los casos siguientes :

<i>Absolutua</i>	Absolutivo	·Sujeto de verbos intransitivos ·Complemento de objeto directo
<i>Ergatiboa</i>	Ergativo	·Sujeto de verbos transitivos
<i>Datiboa</i>	Dativo	·Complemento de atribución
<i>Genitibo edutezkoa</i>	Genitivo posesivo	·Complemento posesivo
<i>Genitibo leku-denborazkoa</i>	Genitivo locativo	·Complemento circunstancial de lugar ·Complemento circunstancial de tiempo
<i>Soziatiboa</i>	Asociativo	·Complemento circunstancial de acompañamiento
<i>Destinatiboa</i>	Destinativo	·Complemento circunstancial de objetivo
<i>Motibatiboa</i>	Motivativo	·Complemento circunstancial de causa
<i>Instrumentala</i>	Instrumental	·Complemento circunstancial de medio
<i>Inesiboa</i>	Inesivo	·Complemento circunstancial de lugar presente
<i>Ablatiboa</i>	Ablativo	·Complemento circunstancial de lugar de origen
<i>Adlatiboa</i>	Alativo	·Complemento circunstancial de lugar de destinación
<i>Adlatibo bukatuzkoa</i>	Alativo terminativo	·Complemento circunstancial de lugar de destinación final
<i>Adlatibo bide zuzenekoa</i>	Alativo direccional	·Complemento circunstancial de lugar de destinación
<i>Partitiboa</i>	Partitivo	·Sustituye al artículo partitivo
<i>Prolatiboa</i>	Prolativo	·Complemento introducido en Castellano por « para »

· Las declinaciones se dividen entre las formas indefinidas (*mugagabea*) y definidas. Las formas definidas se dividen entre el singular (*singulara*), el plural exclusivo (*plurala urruna*) y el plural inclusivo (*plurala hurbila*).

· Teóricamente, a lo largo de la declinación, puede suceder que dos vocales se sigan. El sufijo gramatical se modifica entonces de la manera siguiente :

A + A = A	Absolutivo, indefinido : alaba	Absolutivo, definido, singular : alaba
A + E = E	Absolutivo, indefinido : alaba	Genitivo posesivo, definido, plural exclusivo : alaben
A + O = O	Absolutivo, indefinido : alaba	Genitivo posesivo, definido, plural inclusivo : alabon
E + E = EE	Absolutivo, indefinido : etxe	Genitivo posesivo, definido, plural exclusivo : etxeen

Además, las palabras que se terminan en el diptongo « au » se declinan como si fueran terminadas en consonante.

· Por otra parte, la declinación cambia a algunos casos cuando la palabra concierne a un ser animado.

Ex : etxera noa (voy a la casa) / zuregana nator (vengo a ti).

<i>Léxico :</i>	<i>Mugagabea</i>	<i>Indefinido</i>
	<i>Mugatua</i>	<i>Definido</i>
	<i>Singulara</i>	<i>Singular</i>
	<i>Plurala</i>	<i>Plural</i>
	<i>Urruna</i>	<i>Alejado (exclusivo)</i>
	<i>Hurbila</i>	<i>Cercano (inclusivo)</i>
	<i>Izen propioak</i>	<i>Nombres propios</i>
	<i>Bizigabeak</i>	<i>Inanimados</i>
	<i>Bizidunak</i>	<i>Animados</i>
	<i>Hemen</i>	<i>Aquí</i>
	<i>Hor</i>	<i>Ahí</i>
	<i>Han</i>	<i>Allí</i>

DEKLINABIDEA

(Palabras terminadas en vocal)

	<i>Mugagabea</i>	<i>Mugatua</i>		
		<i>Singulara</i>	<i>Plurala</i>	
			<i>Urruna</i>	<i>Hurbila</i>
<i>Absolutua</i>	mendi	mendia	mendiak	mendiok
<i>Ergatiboa</i>	mendik	mendiak	mendiek	mendiok
<i>Datiboa</i>	mendi	mendiari	mendiei	mendioi
<i>Genitibo edutezkoa</i>	mendi	mendiaren	mendien	mendion
<i>Soziatiboa</i>	mendi	mendiarekin	mendiekin	mendiokin
<i>Destinatiboa</i>	mendi	mendiarentzat	mendientzat	mendiontzat
<i>Motibatiboa</i>	mendi	mendiaren	mendiengatik	mendiongatik
<i>Instrumentala</i>	mendiz	mendiaz	mendiez	mendioz

Izen propioak
Eneko
Eneko
Eneko
Eneko
Eneko
Eneko
Eneko
Eneko
Eneko

BIZIGABEAK

<i>Inesiboa</i>	menditan	mendian	mendietan	mendiotan
<i>Ablatiboa</i>	mendit	mendit	mendietatik/rik	mendiotatik/rik
<i>Adlatiboa</i>	menditara	mendira	mendietara	mendiotara
<i>Adlatibo bukatuzkoa</i>	mendit	mendit	mendietaraino	mendiotaraino
<i>Adlatibo bide zuzeneko</i>	mendit	mendit	mendietarantz	mendiotarantz
<i>Genitibo leku-denborazkoa</i>	menditako	menditako	mendietako	mendiotako
<i>Destibatiboa</i>	menditarako	menditarako	mendietarako	mendiotarako

Bilbon
Bilbot
Bilbora
Bilboraino
Bilborantz
Bilboko
Bilborako

<i>Partitiboa</i>	mendirik
<i>Prolatiboa</i>	mendit

BIZIDUNAK

<i>Inesiboa</i>	idirengan	idia(ren)gan	idiengan	idiongan
<i>Ablatiboa</i>	idirengandik	idia(ren)gandik	idiengandik	idiongandik
<i>Adlatiboa</i>	idirengana	idia(ren)gana	idiengana	idiongana
<i>Adlatibo bukatuzkoa</i>	idirenganaino	idia(ren)ganaino	idienganaino	idionganaino
<i>Adlatibo bide zuzeneko</i>	idirenganantz	idia(ren)ganantz	idienganantz	idionganantz
<i>Adlatibo destibatiboa</i>	idirenganako	idia(ren)ganako	idienganako	idionganako

Eneko(ren)gan
Eneko(ren)gandik
Eneko(ren)gana
Eneko(ren)ganaino
Eneko(ren)ganantz
Eneko(ren)ganako

DEKLINABIDEA
(Palabras terminadas en consonante)

	<i>Mugagabea</i>	<i>Mugatua</i>		
		<i>Singulara</i>		
<i>Absolutua</i>	haran	haran a	haran ak	
<i>Ergatiboa</i>	haran ek	haran ak	haran ek	haran ok
<i>Datiboa</i>	haran i	haran ari	haran ei	haran oi
<i>Genitibo edutezkoa</i>	haran en	haran aren	haran en	haran on
<i>Soziatiboa</i>	haran ekin	haran arekin	haran ekin	haran okin
<i>Destinatiboa</i>	haran entzat	haran arentzat	haran entzat	haran ontzat
<i>Motibatiboa</i>	haran engatik	haran agatik	haran engatik	haran ongatik
<i>Instrumentala</i>	haran ez	haran az	haran ez	haran oz

Izen propioak
Mikeli
Mikelen
Mikelekin
Mikelentzat
Mikelengatik

BIZIGABEAK

<i>Inesiboa</i>	haran etan	haran ean	haran etan	haran otan
<i>Ablatiboa</i>	haran etatik	haran etik	haran etatik/rik	haran otatik/rik
<i>Adlatiboa</i>	haran etara	haran era	haran etara	haran otara
<i>Adlatibo bukatuzkoa</i>	haran etaraino	haran eraino	haran etaraino	haran otaraino
<i>Adlatibo bide zuzenekoa</i>	haran etarantz	haran erantz	haran etarantz	haran otarantz
<i>Genitibo leku-denborazkoa</i>	haran etako	haran eko	haran etako	haran otako
<i>Destibatiboa</i>	haran etarako	haran erako	haran etarako	haran otarako

Eibar ren
Eibar retik
Eibar era
Eibar eraino
Eibar erantz
Eibar reko
Eibar erako

<i>Partitiboa</i>	haran ik
<i>Prolatiboa</i>	haran tzat

BIZIDUNAK

<i>Inesiboa</i>	gizon engan	gizona (ren)gan	gizon engan	gizon ongan
<i>Ablatiboa</i>	gizon engandik	gizona (ren)gandik	gizon engandik	gizon ongandik
<i>Adlatiboa</i>	gizon engana	gizona (ren)gana	gizon engana	gizon ongana
<i>Adlatibo bukatuzkoa</i>	gizon enganaino	gizona (ren)ganaino	gizon enganaino	gizon onganaino
<i>Adlatibo bide zuzenekoa</i>	gizon enganantz	gizona (ren)ganantz	gizon enganantz	gizon onganantz
<i>Adlatibo destibatiboa</i>	gizon enganako	gizona (ren)ganako	gizon enganako	gizon onganako

Mikel engan
Mikel engandik
Mikel engana
Mikel enganaino
Mikel enganantz
Mikel enganako

DEKLINABIDEA

(*Demonstrativos*)

	HEMEN		HOR		HAN	
	<i>Singulara</i>	<i>Plurala</i>	<i>Singulara</i>	<i>Plurala</i>	<i>Singulara</i>	<i>Plurala</i>
<i>Absolutua</i>	hau	hauek	hori	horiek	hura	haiek
<i>Ergatiboa</i>	honek	hauek	horrek	horiek	hark	haiek
<i>Datiboa</i>	honi	hauei	horri	horiei	hari	haiei
<i>Genitibo edutezkoa</i>	honen	hauen	horren	horien	haren	haien
<i>Soziatiboa</i>	honekin	hauekin	horrekin	horiekin	harekin	haiekin
<i>Destinatiboa</i>	honentzat	hauentzat	horrentzat	horientzat	harentzat	haientzat
<i>Motibatiboa</i>	honegatik	hauengatik	horregatik	horiengatik	hargatik	haiengatik
<i>Instrumentala</i>	honez	hauetz	horrez	horiez	harez	haiez

BIZIGABEAK

<i>Inesiboa</i>	honetan	hauetan	horretan	horietan	hartan	haietan
<i>Ablatiboa</i>	honetatik	hauetatik	horretatik	horietatik	hartatik	haietatik
<i>Adlatiboa</i>	honetara	hauetara	horretara	horietara	hartara	haietara
<i>Adlatibo bukatuzkoa</i>	honetaraino	hauetaraino	horretaraino	horietaraino	hartaraino	haietaraino
<i>Adlatibo bide zuzenekoa</i>	honetarantz	hauetarantz	horretarantz	horietarantz	hartarantz	haietarantz
<i>Genitibo leku-denborazkoa</i>	honetako	hauetako	horretako	horietako	hartako	haietako
<i>Partitiboa</i>	honetarik	hauetarik	horretarik	horietarik	hartarik	haietarik
<i>Destibatiboa</i>	honetarako	hauetarako	horretarako	horietarako	hartarako	haietarako

BIZIDUNAK

<i>Inesiboa</i>	honengan	hauengan	horrengan	horiengan	harengan	haiengan
<i>Ablatiboa</i>	honengandik	hauengandik	horrengandik	horiengandik	harengandik	haiengandik
<i>Adlatiboa</i>	honengana	hauengana	horrengana	horiengana	harengana	haiengana
<i>Adlatibo bukatuzkoa</i>	honenganaino	hauenganaino	horrenganaino	horienganaino	harenganaino	haienganaino
<i>Adlatibo bide zuzenekoa</i>	honenganantz	hauenganantz	horrenganantz	horienganantz	harenganantz	haienganantz
<i>Adlatibo destinatiboa</i>	honenganako	hauenganako	horrenganako	horienganako	harenganako	haienganako